

Powrót w rodzinne strony

Od 1 kwietnia w Muzeum Regionalnym w Brzezinach prezentowana będzie wystawa "Powrót w rodzinne strony. Jacek Malczewski - Bartek Jarmoliński" autorstwa Bartka Jarmolińskiego.

Czas trwania wystawy: 1.04 - 31.05.2017

Werniaż: 31.03, godz. 18:00

Miejsce: **Muzeum Regionalne w Brzezinach**, ul. Józefa Piłsudskiego 49, Brzeziny

Więcej o wystawie:

Kreacje i powroty

Młodopolskie wizje i współczesne mistyfikacje

Takie wystawy, jak „Powrót w rodzinne strony. Jacek Malczewski - Bartek Jarmoliński” zawsze prowokują do stawiania pytań o granice sztuki, o aktualność tematów podejmowanych przez artystów, o nieuniknioną powtarzalność pewnej problematyki, która zawsze będzie absorbować wyobraźnię twórców. Wielowątkowa i niejednoznaczna sztuka wybitnego polskiego malarza-symbolisty, czołowego reprezentanta młodopolskiego modernizmu, Jacka Malczewskiego (1854-1929) już za życia artysty wzbudzała kontrowersje. Jednych oburzała, innych zachwycała, wszystkich natomiast intrygowała odwagą w podejmowaniu trudnych tematów: egzystencjalnych, eschatologicznych, patriotycznych, społecznych oraz warsztatem, w którym autor wypracował własny język symboli i środków wyrazu. Kluczowym tematem tej twórczości jest człowiek, rozumiany jako indywidualność uwikłana w różne moralne dylematy, obarczona powinnościami wobec przeszłości i teraźniejszości a zarazem naznaczona przecuciem nieuniknionej śmierci – rozumiany jako patrzenie w przyszłość. I właśnie ten ostatni wątek podejmuje w swoich najnowszych pracach Bartek Jarmoliński (rocznik 1975) – malarz, rysownik, performer zafascynowany wizjami i kreacjami Mistrza symbolizmu, z którym od kilku lat prowadzi artystyczny dialog.

Dialog ten polega z jednej strony na malarskich i rysunkowych konfrontacjach z wybranymi dziełami Malczewskiego, głównie autoportretami i portretami, które stają się punktem wyjścia dla poszukiwań Bartka Jarmolińskiego, warsztatowych i merytorycznych. Artyście nie chodzi bowiem o kopiowanie młodopolskiego repertuaru form, lecz o wskazanie ich aktualnych odniesień, wzbogaconych o własny komentarz, najczęściej autotematyczny. To jeden z najważniejszych wspólnych punktów twórczości obu autorów, dla których świat własnych myśli i przeżyć był (i jest) niewyczerpanym źródłem artystycznych podniet i inspiracji, zaś wizerunek własny głównym polem ich eksploracji. Dlatego na wystawie w Muzeum Regionalnym w Brzezinach zobaczymy wybrane dzieła Jacka Malczewskiego: późny autoportret Mistrza i malarskie wizerunki jego dzieci oraz mało znany szkic rysunkowy popiersia ludzkiego szkieletu obok obrazów Bartka Jarmolińskiego z lat 2015-2016: *Introdukcji*, *Autoportretu z...*, *Przekazania palety* oraz najnowszego tryptyku *Powrót / rycerz z faunami*, zrealizowanego specjalnie na potrzeby tej ekspozycji. Ten monochromatyczny cykl wizerunków własnych, poddanych stylizacji w duchu fantastyczno-baśniowych wizji Malczewskiego, które dodatkowo odrealnia syntetyczny pejzaż w tle, jest odniesieniem do tytułowego *Powrotu w rodzinne strony* Malczewskiego – groteskowej sceny z faunami z 1911 roku, a zarazem do całej serii malarskich i rysunkowych „rozpraw” Mistrza o śmierci. Temat śmierci, rozumianej jako kres ludzkiej wędrówki, spełnienie ludzkiego żywota, był stale obecny w sztuce fin de siècle, oddając dekadencjne nastroje Młodej Polski, której czołowym reprezentantem był Malczewski. Jego wizje

pożegnań z doczesnością odwoływały się do romantycznej literatury i narodowej martyrologii, nakładanych na osobiste wspomnienia i obsesje, do których należał powrót na marach do rodzinnego domu rozumianego jako utracony raj dzieciństwa. Najnowszymi pracami Bartek Jarmoliński dopisuje nowy wątek do tej historii, wchodząc w rolę w jej świadka, a momentami aktywnego uczestnika, uświadamiając tym samym widzowi aktualność spuścizny Jacka Malczewskiego.

To jednak nie koniec artystycznych niespodzianek, gdyż Bartek „wchodzi” w rolę osób bliskich Mistrzowi symbolizmu, kreując się na Jego przyjaciela, modela, członka rodziny na zdjęciach z cyklu „Archiwum”, przewrotnie dokumentujących różne historyczne sytuacje i zdarzenia z życia Malczewskiego. Z kolei na zdjęciach z cyklu „Uwarunkowania genetyczne” kontynuuje swoją pasję fotografowania się na tle najbardziej znanych autoportretów Mistrza, prezentowanych na stałych wystawach w polskich muzeach i galeriach sztuki. Zdjęcia te, świadomie stylizowane na przedwojenne, są wyrazem wieloletniej fascynacji Bartka dorobkiem artystycznym i nietuzinkową postacią Jacka Malczewskiego: jego barwnym życiem, rodzinnymi koneksjami, towarzyskimi relacjami, światopoglądem, charakterem.

Oglądając zgromadzone na wystawie prace i porównując te dwie twórcze postawy odnajdziemy wiele analogii - poza podejmowaniem tych samych tematów i warsztatem jest to świadoma kreacja własnego wizerunku i symbolizowanie przedstawień, nieposkromiona chęć tworzenia, każąca autorom podejmować ważne, często kontrowersyjne tematy (takie jak śmierć rozumiana jako spełnienie), nieposkromiona wyobraźnia i wielka fantazja oraz ten sam dzień urodzin: 14 lipca.

Monika Nowakowska